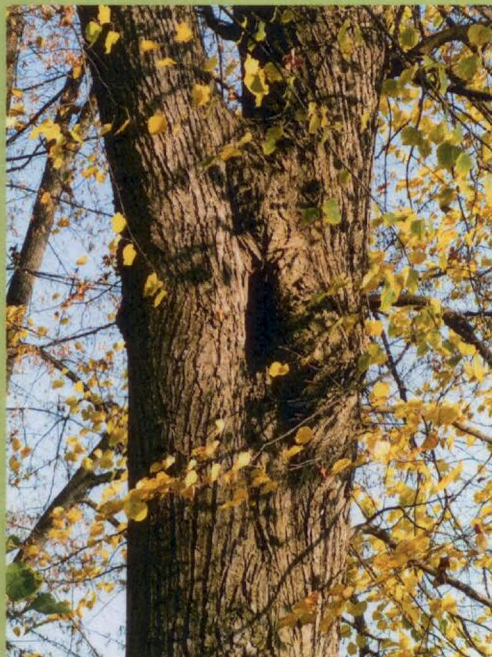

Krajský úřad Pardubického kraje, orgán ochrany přírody, jako metodický orgán ve vztahu k naplňování zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen zákon), **informuje obecní úřady**, jakožto orgány ochrany přírody příslušné dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) zákona **k povolování kácení dřevin rostoucích mimo les, o problematice kácení starých stromů.**

Dřeviny, zejména pak staré stromy s dutinami, bývají velmi často místem, kde žije široké spektrum vzácných nebo dokonce zákonem chráněných živočichů. Stromy, především ty staré, jsou biotopem ptáků hnízdících v dutinách či korunách stromů, savců (netopýrů, plchů, veverek), ale také mnoha druhů bezobratlých živočichů, především brouků.

strakapoud velký

dutina ve staré lípě - místo hnízdění ptáků

Je důležité si uvědomit, že pokácením starého stromu nemizí z krajiny pouze strom jakožto takový, ale je nenávratně zničeno i „obydlí“ výše uvedených skupin živočichů. U bezobratlých živočichů je situace složitější, a to díky jejich specifickému vývoji (různá vývojová stádia), často omezeným migračním schopnostem apod. Mnohé druhy bývají často úzce vázány na jeden konkrétní druh dřeviny, a to ještě určitého stáří (stupně rozpadu). Neuvážené pokácení jednoho stromu může znamenat likvidaci celé lokální populace určitého hmyzího druhu. Je nezbytné si uvědomit, že řada bezobratlých živočichů je zařazena mezi zvláště chráněné druhy, a tak pokácení dřeviny, kterou tyto zvláště chráněné druhy obývají, bez příslušného rozhodnutí (ve většině případů rozhodnutí v kompetenci krajského úřadu), je v rozporu se zákonem a může být trestáno sankcí.

Krajský úřad se v posledním období stále častěji setkává s případy porušení zákona (především paragrafů 48 a 50 zákona), kdy při povolování kácení dřevin není brán ohled na zvláště chráněné živočichy, kteří v daném stromě žijí.

Seznam zvláště chráněných živočichů je uveden v Příloze č. III vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona. Nelze předpokládat, že by každý obecní úřad povolující kácení byl schopen determinovat všechny druhy zvláště chráněných živočichů uvedených v této vyhlášce, případně poznat jejich pobytové značky, zejména bezobratlých živočichů.

silně ohrožený lesák rumělkový

silně ohrožený páchník hnědý

Krajský úřad v této souvislosti nabízí ve sporných případech obecním úřadům pomoc. Není-li zřejmé, zda je určitý strom obýván zvláště chráněnými druhy, mohou se obecní úřady obrátit na Krajský úřad Pardubického kraje, oddělení ochrany přírody, který jim pomůže sporné případy řešit. Krajský úřad se pokusí v takových případech předat obecním úřadům odborné informace, případně zprostředkuje konzultace se subjekty, které se touto problematikou v terénu přímo zabývají (např. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, odborná zájmová sdružení apod.).

Tímto postupem by mělo dojít k tomu, že se sníží nebezpečí nezákonného zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů. Krajský úřad v této souvislosti upozorňuje na to, že v mnoha případech nemusí znamenat to, že je-li dřevina obývána zvláště chráněnými druhy, potom není možné její pokácení. Pokud budou dodržena určitá pravidla a postupy, které by měl příslušný úřad jasně definovat (například na základě pomoci krajského úřadu), potom připadá v úvahu i pokácení těchto dřevin.

OBEČNĚ KE KÁCENÍ DŘEVIN: Samotné kácení dřevin rostoucích mimo les je upraveno ustanovením § 8 odst. 1 zákona, dle kterého je ke kácení dřevin nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li v zákoně stanoveno jinak. Povolení lze vydat pouze ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. V odstavcích 2 a 3 zmíněného paragrafu zákona jsou dále uvedeny výjimky, kdy lze kácet dřeviny rostoucí mimo les bez povolení orgánu ochrany přírody. Jedná se o důvody pěstební, to je za účelem obnovy porostů nebo při provádění výchovné probírky porostů, dále při údržbě břehových porostů prováděné při správě vodních toků, k odstraňování dřevin v ochranném pásmu zařízení elektrizační a plynárenské soustavy a z důvodů zdravotních. Kácení z těchto důvodů musí být oznámeno obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností (*nikoliv obecnímu úřadu*) písemně nejméně 15 dnů předem, který je může pozastavit, omezit nebo zakázat, pokud odporuje požadavkům na ochranu dřevin. Povolení není třeba dále ke kácení dřevin se stanovenou velikostí, konkrétně ke kácení stromů o obvodu kmene do 80 cm měřeného ve výšce 130 cm nad zemí a pro souvislé keřové porosty do 40 m².

OOP v této souvislosti upozorňuje na skutečnost, že řízení ve věci povolení výjimky ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů (§ 56 zákona) je řízením o předběžné otázce dle § 57 správního řádu ve vztahu k řízení ve věci vydání povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les.